

בש"פ 3383/23 - מדינת ישראל נגד עבדאללה חסונה

בבית המשפט העליון

בש"פ 3383/23

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: עבדאללה חסונה

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' מיכלס) במ"ת 28312-11-22 מיום 2.5.2023

תאריך הישיבה: ט"ז באייר התשפ"ג (7.5.2023)

בשם העוררת: עו"ד ארז בן-ארויה

בשם המשיב: עו"ד עבד אבו עאמר

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' מיכלס) במ"ת 28312-11-22 מיום 2.5.2023, בה הורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.

1. ביום 14.11.2022 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירות של נשיאת נשק, ירי מנשק חם וסיוע

עמוד 1

לניסיון ייצור נשק. על פי האמור בכתב האישום, במספר הזדמנויות המשיב נשא על גופו כלי נשק מסוג M-16 תוך שתיעד את עצמו עושה כן בתמונות ובסרטוני וידאו; בשני מקרים המשיב ירה כעשרה קליעים בשטח פתוח הסמוך לעיר שכם; ובמספר רב של מועדים ביצע משלוחים של רובים מסוג "איירסופט" וכלי עזר שונים לאזור יהודה ושומרון.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. תחילה טען בא-כוח המשיב כי אין בנמצא די ראיות לכאורה להוכחת אשמת המשיב, אולם בדיון שהתקיים ביום 26.1.2023 ניתנה הסכמה לקיומן של ראיות לכאורה תוך שהובהר כי הטענות בקשר לכרסום בתשתית הראייתית ידונו בהליך העיקרי. עם זאת, לבקשת המשיב ובהסכמת העוררת, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר.

3. בתסקיר מעצר מיום 29.3.2023 צוין כי המשיב נעדר עבר פלילי ובעל יכולות תפקודיות תקינות. עם זאת, הוא התקשה להתייחס באופן מעמיק לדפוסי התנהגותו הבעייתיים, ונמצא כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק. בהתייחס לחלופה המוצעת במקום מגוריו טרם מעצרו בבית אמו בג'לג'וליה, צוין כי אין בה כדי לתת מענה מתאים לסיכון הנשקף ממנו. זאת נוכח חומרת העבירות המיוחסות לו, הקושי להעמיק את התייחסותו למעשיו ולאור הערכת שירות המבחן כי בני משפחתו יתקשו להציב לו גבולות.

4. בדיון מיום 30.3.2023, ניתנה למשיב הזדמנות להציע חלופת מעצר במקום מרוחק ממקום מגוריו, ובתסקיר המשלים שהוגש ביום 19.4.2023 ניתנה הדעת לחלופה שהוצעה בכפר ברא בבית דודתו של המשיב ובפיקוח דודים אחרים. צוין כי קרובי משפחה אלו מתייחסים למעשי המשיב בחומרה והביעו נכונות לסייע לו, אך גם לגבי חלופה זו צוין כי קיים ספק שתהווה מענה הולם לסיכון הנשקף ממנו.

5. בתום הדיון שהתקיים ביום 20.4.2023 הורה בית המשפט המחוזי על עריכת חוות דעת מטעם מנהלת הפיקוח האלקטרוני לבחינת אפשרות מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בבית דודתו. בהחלטה הובהר כי מדובר במי שמעורבותו בעולם הנשק במשך תקופה ארוכה של שנתיים ניכרת לעין, אולם יש לקחת בחשבון שלא נטען כי בוצעו עבירות נוספות בכלי הנשק; שהירי בוצע בעיר שכם ולא בתוככי המדינה; ושכלל הנוגע לרובי ה"איירסופט" מדובר במעשים שנעשו בשליחות של אדם אחר. כן צוין כי המפקחים המוצעים הותירו רושם טוב על שירות המבחן, וכי באיזון הכולל, נוכח העובדה שמדובר באדם צעיר בן 24 ללא עבר פלילי, כאשר שירות המבחן לא שלל את האפשרות לשקול חלופת מעצר, יש לבחון את המשך מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. בהמשך לכך, לאחר שהתקבלה חוות דעת המצביעה על היתכנות פיקוח אלקטרוני במקום המוצע, הורה בית המשפט ביום 2.5.2023 על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.

6. מכאן הערר שלפני בו נטען כי נוכח הכלל המורה שנאשם בעבירות נשק ייעצר מאחורי סורג ובריח, למעט בנסיבות חריגות, אין מקום להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. לא יכולה להיות מחלוקת על חומרת מעשי המשיב, ואף בית המשפט המחוזי הדגיש זאת. הנימוקים עליהם עמד בית המשפט כמטים את הכף לעבר מעצר בפיקוח אלקטרוני, אינם יכולים לעמוד. כך, העובדה שהירי נעשה באיזור שכם ולא בתוככי המדינה אינה מצמצמת את מסוכנות המשיב, וגם לא היה מקום להציג את המשיב כ"שליח" תמים באשר למעורבותו בהעברת רובי ה"איירסופט". גם גילו הצעיר של המשיב והיעדר עבר פלילי אינם שיקולים אשר יכולים לשמש טעם מיוחד המצדיק פיקוח אלקטרוני. על כל אלה, שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרור המשיב מכבלי מעצר, ולא היה מקום לסטות מהמלצה שלילית של שירות המבחן בשני התסקירים שנערכו. כמו כן, שגה בית המשפט קמא בהתעלמו מעילת המעצר הנוגעת לחשש

להימלטות המשיב מהליכי משפט, עילה בעלת משקל רב בנסיבות מקרה זה בשים לב למיחוס למשיב, ועל רקע קשרי המשפחה העמוקים שלו באזור יהודה ושומרון.

7. בדיון שהתקיים לפני ביום 4.5.2023 טען בא-כוח המשיב כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. בניגוד לטענת העוררת, תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו אינם שליליים ולא נאמר כי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה. בתסקיר הראשון הובהר כי הבעייתיות קשורה למפקחים המוצעים, ובתסקיר השני התרשמות שירות המבחן מהמפקחים המוצעים הייתה חיובית. כן הודגש כי מדובר באדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי, סטודנט שעובד למחייתו וצפוי להתחתן בקרוב ושירותי הביטחון שללו את מעורבותו בעבירות ביטחון. אין גם טענה כי המשיב נמלט מהמשטרה, והוא התייצב לחקירתו. מעצר מאחורי סורג ובריח עשוי לגרום לו לנזק בלתי הפיך בהתחשב באורך ההליך הצפוי, בעוד שמעצר בפיקוח אלקטרוני יאפשר לו להמשיך את לימודיו ואת עבודתו ולחזור למסלול חינוך הנורמטיביים.

8. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל. עבירות נשק מהסוג המיוחס למשיב מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. נקודת המוצא במקרים אלה היא אפוא של מעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המשפטיים (בש"פ 977/20 עמאר נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (19.2.2020); בש"פ 905/23 אלהואשלה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (8.2.2023)). סעיף 22(ב)(1) לחוק המעצרים אף קובע כי בית המשפט לא יורה על מעצרו של נאשם בעבירות אלו בפיקוח אלקטרוני, אלא אם שוכנע מטעמים מיוחדים שיירשמו כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ניתן להסתפק בכך (בש"פ 6957/19 מדינת ישראל נ' ספדי, פסקה 10 (29.10.2019); בש"פ 6604/21 טאהא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (13.10.2021)).

9. למרות שבית המשפט המחוזי הצביע בהחלטתו על מספר נתונים המבחינים את עניינו של המשיב מהכלל, לא מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את מעצרו שלא מאחורי סורג ובריח. זאת מבלי להתעלם מנתוניו האישיים עליהם הצביע בא-כוחו ונתן להם דגש רב - העובדה שמדובר באדם צעיר ללא עבר פלילי אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי - אשר אינם מגבשים כשלעצמם טעם מיוחד כאמור (ראו למשל: בש"פ 9217/20 אבו דקה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (3.1.2021); בש"פ 1133/22 סולימאני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (23.2.2022)). יתר על כן, בעניינינו שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרור המשיב לחלופת מעצר, לאחר שצוין, גם לגבי החלופה השנייה שהוצעה, כי לא ניתן לשלול סיכון להתנהלות עוברת חוק מצדו. הובהר כי קיים קושי להעריך את יכולותיו של המשיב לעמוד מול גבולות שיוצבו לפניו ועל כן קיים ספק אם פיקוח בני משפחתו יהווה מענה מתאים לרמת הסיכון. בנסיבות אלו, לא ניתן לקבל את טענות המשיב כי מדובר בתסקיר חיובי שהמסקנה הנובעת ממנו תומכת במעצר שלא מאחורי סורג ובריח. המשיב גם לא הצביע על טעמים כבדי משקל המצדיקים סטייה מהמלצת שירות המבחן שניתנה בעניינו, דבר הנצרך שעה שמבקשים לסטות מהמלצה כאמור (בש"פ 2386/23 דבס נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (2.4.2023); בש"פ 2751/18 מדינת ישראל נ' אבו עסא, פסקה 23 (1.5.2018)).

הערר מתקבל אפוא, והמשיב ימשיך לשהות במעצר מלא.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשפ"ג (7.5.2023).

שׁוֹפֵט

עמוד 3
